

Popularnonaukowe streszczenie

Losy Europy potoczyłyby się inaczej, gdyby młody Napoleon Bonaparte nie został przydzielony do artylerii. W tym high-tech'u XVIII wieku bano się promować wyłącznie krewnych i znajomych arystokracji, co wyróżniało go od kawalerii i piechoty – festiwali stanowego nepotyzmu. Napoleon miał więc szczęście, że trafił na ścieżkę kariery, na której od statusu rodziców ważniejsze były cechy charakteru i intelektu. Poniższe badanie ma na celu zbadanie, jakie znaczenie mają relacje i kompetencje na otrzymanie pracy w dziedzinie, w której kryteria oceny są nieostre, a rynek pracy trudny. Obie te cechy uosabia świat sztuki w Polsce.

Coraz więcej pracy w świecie sztuki jest oferowanej w formacie krótkoterminowego projektu, zwiastując nie tylko nową erę stosunków produkcji, ale też nową erę stosunków „sieciowych”. W logikę pracy projektowej jest wpisane ciągle zdobywanie nowych zleceń lub wślizgiwanie się do grup owe zlecenia już posiadających. Bardzo krótki horyzont zatrudnienia promuje intensywny networking, w którym wykonywanie i szukanie pracy to nie czynności następujące po sobie, ale nieustannie współwystępujące: większość ludzi będąc w pracy, już szuka następnej. Artyści nieraz godzą się pracować za darmo po to, by utrzymać się w obiegu koktajlowym, w nadziei, że dzięki temu w przyszłości uda im się zdobyć pracę płatną

Poniższy projekt porówna osoby, które odniosły i nie odniosły sukcesu w staraniach o pracę w sztukach wizualnych w Polsce, zaś artykuły powstałe w tym projekcie będą pierwszą naukową prezentacją danych, które zostały zebrane w ramach projektu „Marne Szanse na Awanse” finansowanego przez Ministerstwo Kultury. Projekt pomoże nam zrozumieć znaczenie czynników merytokratycznych i relacyjnych w zdobywaniu pracy na trudnych rynkach z nieostrymi kryteriami oceny. Projekt również przyczyni się do rozumienia merytokracji (poprzez pokazanie, jak ideał ten może funkcjonować w dziedzinach o nieostrym kryteriach oceny) oraz do teorii podaży pracy. Rekrutacja w świecie sztuki może pokazać szersze zmiany instytucjonalne na sprekaryzowanych rynkach, które przez krótkoterminowe prace projektowe promują intensywne „sieciowanie”. Projekt wpłynie na rozwój nauk społecznych również przez redefiniowanie i zaproponowanie miar czynników merytokratycznych i relacyjnych.

(Streszczenie popularnonaukowe powstało na podstawie mojego artykułu popularnonaukowego pt. „Ocalić Mit Merytokracji” opublikowanego w ResPublice).